

6. SEDAATIO JA KIVUN HOITO

Munuaisten vajaatoiminta

- Annosta pienennetään.

Maksan vajaatoiminta

- Annosta pienennetään.

Käyttökuntoon saattaminen

Injektioneste

- Valmis injektioneste 2 mg/ml, joka voidaan tarvittaessa laimentaa G5-liuoksella (tai NaCl 0,9 -liuoksella).

Injektio 0,2 mg/ml
(200 mikrog/ml)

- 0,2 ml injektionestettä (0,4 mg) lisätään 1,8 ml:aan G5-liuosta (tai NaCl 0,9 -liuosta).

Säilyvyys

- Säilyy ruiskuun vedettynä 24 tuntia jääkaapissa.
- Valmistettu laimennos säilyy 24 tuntia jääkaapissa.

Seuranta

- Potilaan on oltava intuboituna, hengityskoneessa ja saatava kipulääkeinfuusiota.
- Verenpaine nousee lääkkeen vaikutuksesta.

Vastalääke

- Neostigmiini-glykopyrroni, ks. 13.70.

Yhteisvaikutukset

- Fenobarbitaali (C0): Pankuronin vaikutus saattaa heikentyä ja lyhentyä.
- Fenytoiini (C3): Pankuronin vaikutus saattaa heikentyä ja lyhentyä.
- Fosfenytoiini (C3): Pankuronin vaikutus saattaa heikentyä ja lyhentyä.

- Gentamisiini (C3): Pankuronin vaikutus saattaa pidentyä.
- Karbamatsepiini (C3): Pankuronin vaikutus saattaa heikentyä ja lyhentyä.
- Klindamysiini (C2): Lihasrelaksaatio saattaa pidentyä.
- Mivakuuri (C4): Additiiviset tai synergistiset vaikutukset; mivakuurin vaikutus pitenee annettaessa pankuronin jälkeen.
- Netilmisiini (C0): Pitkittyneen ja toistuvan hermo-lihasliitoksen salpauksen riski suurenee.
- Tobramysiini (C0): Pankuronin vaikutus saattaa pidentyä.

Lääkeluokitus, ATC-koodi

- Anestesian yhteydessä käytettävät lihasrelaksantit, M03AC01

6.75 Parasetamoli

*Ulla Sankilampi, Erkki Heiskanen,
Elisa Pennanen, Suvi Roikonen*

- Lievän tai kohtalaisen kivun ja kuumeen hoito
- Postoperatiivisen kivun hoito yhdistettynä opioidiin tai yli 3 kk:n ikäisillä tulehduskipulääkkeeseen
- Parasetamoli 10 mg/ml infuusioneste, useita kauppanimiä (esim. Paracetamol b. Braun)
 - Ennenaikaiset vastasyntyneet: valmisteyhteenvedosta poikkeava käyttö (off label)
 - Täysiaikaiset vastasyntyneet: valmisteyhteenvedon mukainen käyttö (on label)
 - Imeväiset 1–12 kk: valmisteyhteenvedon mukainen käyttö (on label)

- Panadol 24 mg/ml oraalisuspensio
 - Sisältää sorbitolia, bentsoaatteja, glyserolia ja sukraloosia.
 - Vastasyntyneet: valmisteyhteenvedosta poikkeava käyttö (off label)
 - Imeväiset 1–2 kk: valmisteyhteenvedosta poikkeava käyttö (off label)
 - Imeväiset 3–12 kk: valmisteyhteenvedon mukainen käyttö (on label)
- Pinex junior 24 mg/ml oraaliliuos, erityislupavalmiste
 - Sisältää sorbitolia, glyserolia, povidonia, sakkariinia, sorbaattia ja natriummetabissulfiittia.
 - Aromiaine sisältää bentsyylialkoholia ja propyleeniglykolia.

- Annosta on pienennettävä 4–5 vuorokauden käytön jälkeen.

Suun kautta (p.o.)

Postmenstruaali-ikä 28–32 viikkoa

- 7,5 mg/kg 3–4 kertaa vuorokaudessa
- Enintään 30 mg/kg/vrk

Postmenstruaali-ikä 32–44 viikkoa

- 10 mg/kg 3–4 kertaa vuorokaudessa
- Enintään 40 mg/kg/vrk

Imeväiset 1–12 kk

- 15 mg/kg 3–4 kertaa vuorokaudessa
- Enintään 60 mg/kg/vrk

Antotapa ja annos

Laskimoon (i.v.)

- Annetaan 15 minuutin infuusiona laskimoon.
- Annokset, ks. taulukko 6.75.

Munuaisten vajaatoiminta

- Annosväliä pidennetään.

Maksan vajaatoiminta

- Maksatoksinen
- Käyttöä vältetään.

Taulukko 6.75. Parasetamolin i.v.-annokset. Annosta tulee pienentää 4–5 vuorokauden käytön jälkeen. Postmenstruaali-ikä = gestatio-ikä syntyessä + kalenteri-ikä (viikkoina).

Postmenstruaali-ikä		Annokset	
Vasta-syntyneet	< 32 viikkoa	Aloituseros	15 mg/kg
		Jatkossa	7,5 mg/kg 3–4 kertaa vuorokaudessa
		Enimmäisannos	22,5 mg/kg vuorokaudessa
	32–44 viikkoa	Aloituseros	20 mg/kg
		Jatkossa	10 mg/kg 4 kertaa vuorokaudessa
		Enimmäisannos	40 mg/kg vuorokaudessa
Imeväiset	1–12 kk	Annos	15 mg/kg 3–4 kertaa vuorokaudessa
		Enimmäisannos	60 mg/kg vuorokaudessa

Käyttökuntoon saattaminen

Infuusioneste

- Valmis infuusioneste 10 mg/ml

Oraalisuspensio

- Valmis oraalisuspensio 24 mg/ml, ravistettava huolellisesti ennen annostelua.

Oraaliliuos

- Valmis oraaliliuos 24 mg/ml

Säilyvyys

- Infuusioneste säilyy avattuna tai ruiskuun vedettynä 24 tuntia huoneenlämmössä.
- Ei saa säilyttää jääkaapissa (saattaa kiteytyä).
- Oraalisuspensio ja -liuos säilyvät avattuina 6 kuukautta huoneenlämmössä.

Vastalääke

- Asetyylikysteiini, ks. 13.10.

Yhteisvaikutukset

- Fenobarbitaali (C3): Parasetamolin vaikutus saattaa heikentyä, maksatoksisuusriski suurentua.
- Fenytoiini (C3): Parasetamolin vaikutus saattaa heikentyä ja maksatoksisuusriski suurentua.
- Fosfenytoini (C3): Parasetamolin vaikutus saattaa heikentyä ja maksatoksisuusriski suurentua.
- Karbamatsepiini (C3): Yhteiskäyttö voi aiheuttaa maksatoksisuutta.
- Ondansetroni (C3): Parasetamolin analgesiavaikutus saattaa heikentyä merkittävästi.
- Varfariini (C4): Verenvuotoriski suurenee.

Läkeluokitus, ATC-koodi

- Muut kipulääkkeet, N02BE01

6.78 Propofoli

*Ulla Sankilampi, Elisa Pennanen,
Erkki Heiskanen, Suvi Roikonen*

- Yleisanesteetti
- Vastasyntyneillä ei suositella anestesian induktioon tai ylläpitoon, neurotoksinen aine kehittyvissä aivoissa.
- Esilääkitys (esim. intubaatio) tai lyhytkestoinen sedaatio
- Propofoli 10 mg/ml injektio-/infuusioneste, emulsio, useita kauppanimiä (esim. Propolipid, Propofol-Lipuro)
 - Vastasyntyneet: valmisteyhteenvedosta poikkeava käyttö (off label)
 - Imeväiset 1–12 kk: valmisteyhteenvedon mukainen käyttö (on label)

Annos ja antotapa

Laskimoon (i.v.)

- Aloitusannos 1 mg/kg injektiona, lisäännokset tarvittaessa 1–2 mg/kg, enimmäisannos yhteensä 4 mg/kg

Munuaisten vajaatoiminta

- Ei annoksen muutosta

Maksan vajaatoiminta

- Ei annoksen muutosta

Käyttökuntoon saattaminen

Injektio-/infuusioneste, emulsio

- Valmis injektio-/infuusioneste 10 mg/ml, joka voidaan laimentaa G5-liuoksella (tai NaCl 0,9 -liuoksella) pitoisuuteen 2 mg/ml.